

Pedagogisch beleid 4-13 jaar

KIEM OPVANG

Inhoud

1. Inleiding	2
2. Visie en Missie	3
2.1 Visie	4
2.2 Kiemkoers.....	4
2.3 Voertaal.....	5
3. Pedagogische kwaliteit.....	5
3.1 Het bieden van fysieke en emotionele veiligheid	6
3.1.1 Fysieke veiligheid	6
3.1.2. Emotionele veiligheid	8
3.2 Het bevorderen van de persoonlijke competentie	9
3.3 Het bevorderen van de sociale competentie	10
3.4 Socialisatie door overdracht van waarden en normen	10
3.5 Gezonde leefstijl.....	11
3.5.1 Trakteren bij de BSO.....	11
4. Pedagogische middelen.....	12
4.1 Interactievaardigheden.....	12
4.1.1 Sensitieve responsiviteit (emotionele ondersteuning bieden)	12
4.1.2. Respect voor de autonomie	13
4.1.3. Leiding geven en structuur bieden	13
4.1.4. Informatie en uitleg geven.....	14
4.1.5. Begeleiden van interacties tussen de kinderen.....	15
4.1.6. Ontwikkelingsstimulering	15
4.2 Pedagogische kwaliteit en professionalisering.....	17
4.3 Begeleiden van stagiaires.....	17
4.4 Observeren.....	18
4.5 Zorgstructuur.....	18
4.5.1 Protocol Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling (Veilig thuis).....	19
4.6 Mentorschap	19
5. Randvoorwaarden.....	20
5.1 Stamgroep en personele bezetting.....	20
5.2 Sfeer en inrichting	20
5.3 Pedagogische randvoorwaarden	21
5.4 Open deuren beleid.....	21
5.5 Samenwerken met ouders	22

5.6 Midden in de samenleving	22
------------------------------------	----

1. Inleiding

Goede kinderopvang levert een belangrijke bijdrage aan de ontwikkeling van kinderen en de maatschappij. Samen spelen, ontdekken, grenzen leren kennen en je gewaardeerd voelen, zijn basisbehoeftes waaraan gewerkt wordt.

Kiem biedt op haar locaties een uitdagende omgeving die leuk en goed is voor kinderen en waar individuele ontwikkelingskansen geboden worden. Onze kindcentra richten zich op onderwijs en opvang voor kinderen van 0-13 jaar.

Ons pedagogisch beleidsplan beschrijft de pedagogische doelen en middelen die worden ingezet. Deze doelen zijn gerelateerd aan de visie op opvoeding. Zij bepalen het handelen van onze pedagogisch professionals en wat er van hen verwacht wordt.

Daarnaast formuleren we in ons pedagogisch beleidsplan onze visie en missie. De pedagogische hoofddoelen zoals die uitgewerkt zijn in de ‘Wet Kinderopvang’, sluiten hier naadloos op aan. Ook laat ons plan zien hoe we op het gebied van pedagogiek met elkaar in ontwikkeling zijn en welke randvoorwaarden hiervoor aanwezig zijn. We stemmen ons hierbij zo optimaal mogelijk af met ouders, het onderwijs en de omgeving.

Naast het algemene beleidsplan heeft elke locatie een ‘locatie gebonden bijlage’. Hierin staat beschreven hoe er op individuele locaties gewerkt wordt.

Eenmaal per jaar wordt het algemene beleidsplan geëvalueerd en herzien door de pedagogisch coaches/beleidsmedewerkers. Betreffende coördinatoren zijn verantwoordelijk voor het actueel houden van de locatie gebonden bijlagen. Beleidsmedewerkers en coördinatoren hebben hierover nauw contact.

Om de leesbaarheid te vergroten:

- is voor de vrouwelijke en mannelijke vorm steeds de zij-vorm gekozen;
- wordt waar we ‘ouders’ schrijven ook verzorgers bedoeld;
- gebruiken we een aantal afkortingen in ons beleidsplan:
- KC staat voor ‘Kind Centrum’
- IKK staat voor ‘Innovatie Kwaliteit Kinderopvang’
- BSO staat voor ‘Buiten Schoolse Opvang’
- BKR staat voor ‘Beroepskracht-Kind Ratio’
- PP’er staat voor ‘Pedagogisch Professional’

2. Visie en Missie

2.1 Visie

Het gaat bij Kiem om tijd en ruimte voor kinderen!

We zijn in staat de bewegingen die gaande zijn rondom de zorg, het onderwijs en de opvang te vertalen naar diverse vormen van kinderopvang. Deze sluiten aan bij de vraag van ouders om de zorg voor hun kinderen goed en betrouwbaar te kunnen combineren met hun werk. We vinden het belangrijk om de opvang passend te laten zijn bij de behoefte van kinderen en hun leeftijd, hun ontwikkelingsfase en hun belevingswereld, hun persoonlijke en sociale ontwikkeling.

We erkennen dat we een pedagogische verantwoordelijkheid hebben voor de kinderen die gebruik maken van onze opvang. Als leidraad voor het realiseren van een goed pedagogisch klimaat, maken we gebruik van het ‘Pedagogisch kader kindercentra’.

Binnen Kiem opvang 4-13 jaar wordt er per kindcentrum gewerkt met een eigen methode voor pedagogische aanpak, wat betekent dat elke locatie een eigen manier van werken heeft die is afgestemd op de behoeften en kenmerken van de kinderen op die specifieke locatie. Tegelijkertijd wordt er gezorgd voor uniformiteit door het gebruik van dezelfde taal, waarden en handelen. Dit zorgt ervoor dat er een duidelijke en consistente pedagogische lijn is, die kinderen helpt zich veilig en geborgen te voelen. We sluiten aan bij de visie van Emmi Pikler op de ontwikkeling van 0-4 jr. Een paar belangrijke kenmerken van Pedagogische aanpak zijn:

- onvoorwaardelijke acceptatie;
- de kunst om vanuit het kind te denken en te werken;
- de kunst om gevoelens, bedoelingen en behoeften meteen te ‘pakken’ en daar een passend antwoord op te vinden;
- vanuit zelfvertrouwen kunnen vertrouwen op de goede moed en de goede motieven van het kind.

We bevinden ons nu in het proces van het scholen van medewerkers zodat we de pedagogische aanpak in de toekomst binnen elk kindcentrum op een optimale wijze uit kunnen dragen.

2.2 Kiemkoers

De Kiemkoers is een verhaal van ons. Want wij geloven in de kracht van samen. Kiemkracht noemen we dat. We geloven in kracht in ieder kind:

- We geloven in jou;
- We zien wie je bent en wat je kunt;
- We geven je ruimte te groeien en te ontdekken;
- Om tot volle bloei te komen;
- We geloven in elkaar en in de kracht van samen;
- Met onze kindcentra als oefenplaats voor het leven;
- Waar we samen mogen leren hoe met elkaar te bouwen aan een mooiere wereld.

Om dit te kunnen waarmaken werken we volgens de zes leidende principes:

Ieder mens heeft een basisbehoefte om gezien te worden. We leren bewust te luisteren naar het kind. We laten kinderen meedenken, meebeslissen, meemaken en meedoen. We doen het goed, wanneer we het goede doen in de ogen van het kind.

Ieder kind, groot en klein, heeft een stem

Aanbod volgt het leven

Leren gebeurt buiten je comfortzone. Leren doe je overal. Onze kindcentra zijn dan ook een oefenplaats voor het leven. We maken leren krachtiger in een rijke leeromgeving met sterke interacties.

We leren van en met elkaar. We begrijpen dat we meerwaarde creëren en impact maken door al onze krachten te bundelen. Juist door verschillend te zijn kunnen we elkaar versterken. Om zo samen, vanuit al deze kwaliteiten, een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van kinderen.

We doen het samen

Kleine footprint, grote impact

De opdracht van en voor onze kinderen binnen Kiem is dat we meer aandacht moeten hebben voor een betere wereld. Als we invloed willen hebben op later, is nu het moment. We zoeken duurzame oplossingen en dragen bij aan een gelukkige en gezonde leefomgeving.

Wat zou er gebeuren als iedere professional gaat doen waar hij of zij goed in is? We geloven in uitgaan van verschillen; de beste versie van jezelf zijn. Ook voor de kinderen. Er is geen gemiddeld kind. We hebben samen hoge verwachtingen van de ontwikkeling als mens.

We gaan uit van ieders potentieel

We onderzoeken waarderend

We waarderen de kwaliteit die er al is om te laten ontstaan wat kan zijn. We kijken met een eerlijke blik naar onszelf en met een open blik naar de wereld om ons heen. Goed onderzoek doen helpt om te vernieuwen en te verwezenlijken. Dit doen we door vragen te stellen: aan onszelf, aan de wereld om ons heen en vooral aan onze kinderen.

2.3 Voertaal

De voertaal binnen Kiem is Nederlands. Dit maakt dat het volgens de Wet Kinderopvang niet nodig is om voor onze organisatie over een “gedragscode voertaal” te beschikken.

3. Pedagogische kwaliteit

Om onze pedagogische missie te volbrengen werken we vanuit de vier pedagogische basisdoelen van Riksen-Walraven.

- Het bieden van fysieke en emotionele veiligheid.
- Het bevorderen van persoonlijke competenties
- Het bevorderen van sociale competenties
- Socialisatie door overdracht van algemeen aanvaarde normen en waarden

Deze hoofddoelen bieden een kader om professioneel en planmatig te werken met kinderen. Ze zijn gebaseerd op wetenschappelijke inzichten, praktijkkennis en gedeelde waarden en normen over wat in onze maatschappij belangrijk gevonden wordt:

3.1 Het bieden van fysieke en emotionele veiligheid

Het bieden van veiligheid is de meest basale pedagogische doelstelling voor onze kindcentra.

Een kind dat zich fysiek en emotioneel veilig voelt in zijn omgeving, voelt zich daar prettig en op zijn gemak. We gebruiken hiervoor de term ‘welbevinden’.

Voor een optimale ontwikkeling van kinderen is een hoog welbevinden één van de belangrijkste basisvoorwaarden om ook de andere pedagogische doelen te kunnen realiseren.

PP’ers zien aan kinderen vrij snel, aan het gedrag en de stemming van het kind, of zij zich op hun gemak voelen. Kinderen met een hoog welbevinden beleven plezier en genieten. Ze stralen vitaliteit, ontspanning en innerlijke rust uit. Ze stellen zich open en ontvankelijk op. Ze zijn spontaan en durven zichzelf te zijn. Als we dit vaststellen, weten we dat het kind het hier en nu goed maakt. Welbevinden vertelt ons of de emotionele ontwikkeling goed verloopt.

Betrokkenheid geeft aan hoe intens een kind bezig is. Kinderen met een hoge mate van betrokkenheid zijn uitermate geconcentreerd, van binnenuit gemotiveerd en gaan gedreven aan de slag. Betrokkenheid is de meest directe aanwijzing dat een persoon ‘in ontwikkeling is’.

Door de kinderen rijke momenten van vrij spel te bieden, bouwen we aan de betrokkenheid van de kinderen. Door zelf te mogen experimenteren met materialen die de fantasie prikkelen, groeit het zelfvertrouwen en krijgt het kind de ruimte om de wereld op zijn eigen manier te verkennen.

3.1.1 Fysieke veiligheid

We zijn verantwoordelijk voor de lichamelijke (fysieke) veiligheid van kinderen. Dit houdt in dat de binnen- en buitenruimtes en speelmaterialen veilig en schoon zijn.

We hebben regels en afspraken met elkaar gemaakt gericht op hygiëne en op het voorkomen van onverantwoorde risico’s. Deze hebben we vastgelegd in het ‘protocol hygiëne en veiligheid’ en per locatie is er een ‘Beleid Veiligheid en Gezondheid’ aanwezig waarnaar gehandeld wordt.

We vinden het belangrijk om samen te investeren in een gezonde toekomst van kinderen (in hoofdstuk 3.5 gaan we hier dieper op in). Dit doen we door gezonde voeding en voldoende beweging aan kinderen te bieden. We geloven erin dat wanneer we kinderen meenemen in een gezonde levensstijl zij zich vitaal voelen en hier plezier aan beleven zodat ze zich op verschillende gebieden goed kunnen ontwikkelen.

3.1.1.1 Risicovol spel

Onlosmakelijk verbonden met emotionele en fysieke veiligheid, is risicovol spel. Bij risicovol spelen gaan kinderen aan de slag met spannende, uitdagende en avontuurlijke activiteiten, waarbij een risico bestaat op een (kleine) verwonding.

Op onze kindcentra vinden we het belangrijk dat kinderen de mogelijkheid krijgen om risicovol te spelen. Tijdens risicovol spelen testen en verleggen kinderen hun grenzen door nieuwe activiteiten uit te proberen en hun angsten te overwinnen. De opwindende, spannende en trots die kinderen ervaren tijdens het ontdekken en opzoeken van hun grenzen maakt dat kinderen risicovol spelen heel leuk vinden.

Risicovol spel kan op verschillende manieren:

- Spelen op hoogte

Al van jongs af aan klimmen kinderen graag. Klimmen heeft een positief effect op hun fysieke fitheid, motorische vaardigheden en zelfvertrouwen. Het is bovendien belangrijk voor het ontwikkelen van ruimtelijk inzicht en het inschatten van diepte en snelheid. Op onze kindcentra bieden we kinderen verschillende mogelijkheden om te klimmen. De buitenruimtes zijn voorzien van klimrekken. Met elkaar hebben we de afspraak gemaakt dat alleen de kinderen die er zelf op kunnen klimmen, erop mogen. Ze worden daar niet bij geholpen, om te voorkomen dat ze noodgedwongen dingen moeten doen waar ze (fysiek) nog niet aan toe zijn. Ook in de gymzaal wordt kinderen de mogelijkheid geboden om te klimmen door het plaatsen van ladders, banken en bokken.

- Spelen met snelheid

Onder spelen met snelheid verstaan we bijvoorbeeld fietsen, rennen en schommelen. Spelen met snelheid bevordert de fysieke fitheid, motorische vaardigheden, ruimtelijk inzicht, het inschatten van diepte en snelheid en het zelfvertrouwen. Met de kinderen hebben we de afspraak dat ze deze spellen alleen buiten mogen uitvoeren; daar is plek genoeg om te spelen met snelheid.

- Spelen met risicovolle voorwerpen

Risicovolle voorwerpen, zoals scharen, prikpenen, schilmesjes of gereedschap, liggen opgeborgen op plekken waar de kinderen niet bij kunnen. Het spelen met risicovolle voorwerpen gebeurt altijd onder toezicht van een pedagogisch professional en alleen door kinderen die gevaar zelf goed in kunnen schatten. Voorafgaand aan een activiteit met risicovolle voorwerpen wordt het gereedschap gecontroleerd en worden er met de kinderen afspraken gemaakt over hoe ze met het gereedschap of de voorwerpen om moeten gaan.

- Spelen op risicovolle plekken

Bij spelen op risicovolle plekken denken we aan koken met de kinderen, of kaarsjes aansteken bij vieringen. Door te spelen op risicovolle plekken, leren kinderen risico's in te schatten en om niet snel angstig te zijn. Wanneer we activiteiten op risicovolle plekken ondernemen zijn de kinderen nooit zonder toezicht. Van tevoren spreken we met de kinderen af wat de regels zijn rondom deze activiteiten. Onder gevaarlijke plekken verstaan we spelen in de buurt van een drukke weg, in de buurt van (diep) water, of het bouwen van een kampvuurtje.

- Trek- en duwspelen

Kinderen houden van stoeien. Het is goed voor hun fysieke fitheid en ze ontwikkelen er zowel hun motorische als sociale vaardigheden mee. Zelfs de allerkleinsten vinden het fijn om op deze manier te spelen. Om met elkaar te kunnen stoeien, moet een kind zich kunnen verplaatsen in de ander. Daarom stoeien de alljongsten alleen met een volwassene (PP'er). Met de grootste kinderen maken we afspraken rondom trek- en duwspelen: let erop of de ander het nog leuk vindt, stop onmiddellijk als de ander dat wil en doe elkaar geen pijn.

- Spel waarbij kinderen kunnen verdwalen of verdwijnen

Spelen uit zicht bevordert de zelfstandigheid van kinderen. Ze groeien door de verantwoordelijkheid die ze krijgen en krijgen de kans om op avontuur te gaan. Op onze kinderdagverblijven creëren we hoekjes doormiddel van positionering van de meubels. Er zijn hoekjes waar kinderen buiten direct toezicht van de PP'ers kunnen spelen. Ook de buitenruimtes zijn zo ingericht, dat kinderen uit het zicht kunnen spelen.

Risicovol spel vergroot het zelfvertrouwen, zelfredzaamheid en het doorzettingsvermogen van kinderen.

3.1.2. Emotionele veiligheid

We vinden het belangrijk dat ieder kind zich thuis voelt op de BSO: op zijn gemak bij de PP'ers en met de andere kinderen. In een emotioneel veilige omgeving durft een kind zichzelf, andere mensen en nieuwe dingen te gaan ontdekken.

Werken aan emotionele veiligheid vraagt het volgende van de pedagogisch professionals:

Pedagogische en interactievaardigheden

De PP'ers kijken en luisteren naar de kinderen en anticiperen op de situatie. Ze maken een inschatting waar kinderen op bepaalde momenten behoefte aan hebben. Dit kan bijvoorbeeld gaan om een arm om de schouder slaan, een troostende knuffel of een momentje voor zichzelf.

Er is voldoende ruimte voor kinderparticipatie. Zij hebben oog voor zowel veilige als onveilige situaties voor kinderen en helpen kinderen waar nodig.

Organisatie van de groep

We hechten veel waarde aan het neerzetten van een positieve groepssfeer waarbinnen kinderen gezien worden. Duidelijkheid over regels en afspraken en voorspelbaarheid in het dagritme zijn hier een belangrijk onderdeel van.

Alle kinderen maken deel uit van een vaste basisgroep met vaste PP'ers, wat bijdraagt aan een gevoel van veiligheid. Hierdoor ontstaan goede en vertrouwde relaties.

Bij onverwachte afwezigheid van een PP'er wordt er zoveel mogelijk gebruik gemaakt van vaste invalkrachten.

Wanneer kinderen binnen twee basisgroepen worden opgevangen geven ouders hier toestemming voor middels het toestemmingsformulier 'incidenteel/structureel overplaatsen naar andere groep'.

3.2 Het bevorderen van de persoonlijke competentie

Het tweede pedagogische basisdoel is het bevorderen van de ontwikkeling van persoonlijke competentie van kinderen. Het gaat dan zowel om de ontwikkeling van de persoonlijkheid van de kinderen als de ontwikkeling van hun talenten.

De PP'ers dragen bij aan de persoonlijkheidsontwikkeling van de kinderen door hen te stimuleren om (meer) zelfstandig te zijn, zelfvertrouwen te ontwikkelen, leren om te gaan met keuzes maken en zich aanpassen aan verschillende omstandigheden. Kinderen zijn vaak intrinsiek gemotiveerd om nieuwe dingen te leren en komen verder wanneer iemand hen af en toe een zetje 'over de drempel' geeft.

Tijdens de basisschoolleeftijd ontwikkelen kinderen ook hun eigen identiteit en weten steeds beter wat ze willen en wat ze wel of niet goed kunnen. We spelen in op de individuele talenten van de kinderen en helpen hen om deze verder te ontdekken op intellectueel, lichamelijk en creatief niveau.

Kinderen in onze BSO mogen zelf bepalen hoe en waarin zij zich willen ontwikkelen. Het is juist deze vrijheid die bijdraagt aan de persoonlijkheids- en talentontwikkeling van kinderen.

Een uitdagend aanbod van activiteiten en materialen zien wij als een randvoorwaarde om kinderen een kans geven om zichzelf en hun talenten te ontdekken. Om dit te realiseren hebben de PP'ers oog voor de groepssamenstelling, interesses en de behoeften van de kinderen. Hierop wordt een activiteitenprogramma ontwikkeld waarbij we er rekening mee houden dat er meerdere competenties tegelijkertijd worden aangesproken.

Ook de inrichting van onze binnen- en buitenruimtes hebben invloed op de persoonlijke ontwikkeling. Deze worden verder toegelicht in hoofdstuk 5.2 Sfeer en inrichting.

3.3 Het bevorderen van de sociale competentie

Sociale competenties gaan over contacten met anderen in allerlei verschillende sociale situaties: bijvoorbeeld in een groep leeftijdsgenoten, tijdens een georganiseerde activiteit of juist tijdens het vrij spelen.

Er worden op de BSO verschillende sociale vaardigheden van een kind gevraagd: zo kiest het kind met wie hij wil spelen, wat hij gaat doen, hoe te reageren als een ander iets anders wil of hoe zich aan te sluiten bij een groepje. Kinderen leren van en met elkaar door samen te zijn. We zien dat kinderen in deze leeftijd hun sociale relaties vaak zelf heel goed kunnen regelen. Binnen de BSO geven we kinderen kaders waarbinnen zij in vrijheid van handelen en onderhandelen hun eigen sociale situaties kunnen beleven. We geven ze ruimte om te experimenteren maar geven ze ook heldere grenzen van wat wel en niet sociaal acceptabel is. Dat kinderen deze grenzen onderzoeken hoort bij het ontwikkelen van de sociale competentie en deze mogen af en toe ook worden uitgetoetst.

PP'ers zijn een rolmodel voor kinderen in de manier waarop zij zich in sociale situaties gedragen. Hun wijze van steun bieden, troosten of solidariteit, is voor kinderen een voorbeeld. Ook de manier waarop een PP'er contact maakt met collega's en ouders wordt door kinderen nauwkeurig waargenomen.

Onze PP'ers stimuleren de sociale ontwikkeling door:

- kinderen de ruimte te geven om hun emoties te uiten en hen te helpen hiermee om te gaan;
- kinderen op een rustige manier te benaderen en begeleiden;
- liefdevol, geduldig en zorgzaam te zijn;
- kinderen te stimuleren binnen de sociale context zoveel mogelijk zelf te doen;
- de woorden 'nee', 'niet' en 'fout' zoveel mogelijk te vermijden en verwoorden wat ze wel verwachten van een kind;
- positieve woorden en zinnen te gebruiken en hun stem zo min mogelijk te verheffen;
- kinderen niet te dwingen of te pushen;
- vriendelijk en respectvol te zijn naar alle kinderen, ouders en collega's;
- zich bewust te zijn van het wel of niet bieden van afstand of nabijheid van de kinderen en daarbij zelf een inschatting te maken wanneer zij nodig zijn in een situatie of spelmoment.

3.4 Socialisatie door overdracht van waarden en normen

Het vierde basisdoel waar we binnen de BSO aan werken is de socialisatie van kinderen. Kinderen krijgen bij ons de kans om de waarden en normen te leren kennen van de samenleving waar zij deel van uitmaken. De wijze waarop PP'ers hen hierin begeleiden speelt een grote rol.

De BSO vormt een brede samenleving waarbinnen ruimte is voor verschillende (culturele) achtergronden en gewoonten. Niet alleen de kinderen maken kennis met de diversiteit in onze samenleving maar ook voor de PP'ers en ouders geldt dit.

In de buitenschoolse opvang leren alle deelnemers van en met elkaar.

We vinden het belangrijk dat we de dialoog aangaan met kinderen. Door middel van kindparticipatie dragen we waarden en normen aan elkaar over. De kinderen worden betrokken bij de dagelijkse gang van zaken. Ze leren verantwoordelijkheid krijgen en dragen en nadenken voordat er een besluit wordt genomen.

Er is naast het maken van afspraken ruimte voor reflectie en discussie. Oftewel om de vraag: 'Waarom is dat nou zou belangrijk?'. De PP'er is ook hierin een belangrijk rolmodel.

Een goede afstemming tussen ouders, PP'ers en alle andere medewerkers binnen onze kindcentra over de omgangsregels heeft positieve effecten op de socialisatie van kinderen. Regels en afspraken die een kind steeds tegenkomt in verschillende situaties zal hij sneller en beter navolgen. Daarom vinden we het belangrijk om in gesprek te blijven met ouders en hen te betrekken bij de opvang van hun kind.

3.5 Gezonde leefstijl

We vinden het belangrijk om samen te investeren in een gezonde toekomst van de kinderen. Dit doen we door gezonde voeding en voldoende beweging aan kinderen te bieden. We geloven erin dat wanneer we kinderen meenemen in een gezonde leefstijl zij zich vitaal voelen en hier plezier aan beleven zodat ze zich op verschillende gebieden goed kunnen ontwikkelen.

Gezonde en volwaardige voeding is hierbij onmisbaar want dit is noodzakelijk om kinderen te laten groeien en ontwikkelen. Daarnaast is het belangrijk bij de preventie van overgewicht en welvaartsziekten. Overgewicht bij kinderen is wereldwijd een groeiend probleem. Gezonde voeding betekent in onze optiek gevarieerd en verantwoord eten. Hierbij baseren wij ons op de adviezen van het voedingscentrum en adviezen van voedingsdeskundigen van de GGD. We hanteren de schijf van vijf, gecombineerd met de volgende vijf regels:

1. Gevarieerd
2. Niet te veel voeding en voldoende beweging
3. Minder verzadigd vet
4. Veel groente/fruit en brood
5. Veilig met voedsel omgaan.

Op onze kindcentra bieden we de kinderen gezonde en gevarieerde maaltijden aan, zoals bruin- of volkorenbrood, verschillende soorten verantwoord broodbeleg, fruit en rauwkost. Producten met toegevoegde suikers mijden we zoveel mogelijk. Vanuit dat oogpunt wordt de kinderen ook alleen maar water en kinderthee aangeboden. Het samen eten doet tevens een groot beroep op de sociale competenties. Het voedingsbeleid maakt daardoor ook deel uit van het pedagogisch beleid van Kiem Opvang.

Naast het belang van goede voeding hechten we veel waarde aan beweging. We bieden binnen de BSO voldoende sport en spel aan en streven ernaar dat de kinderen hier plezier aan beleven. Daarnaast stimuleren we de kinderen om actief buiten te spelen. Vanuit deze visie geeft iedere locatie hier een eigen invulling aan. Dit hebben zij beschreven in de locatie gebonden bijlage.

3.5.1 Trakteren bij de BSO

In onze cultuur is het vieren van de verjaardag van een kind een feestelijk gebeuren. Ook bij de BSO staan we hier bij stil. Kinderen hoeven niet zelf te zorgen voor een traktatie. De BSO verzorgt een verantwoorde traktatie wanneer een kind zijn/haar verjaardag viert. Hoe het feestje er verder uitziet is per locatie verschillend. Dit wordt beschreven in de locatie gebonden bijlagen.

4. Pedagogische middelen

Kinderen hebben BSO nodig van goede kwaliteit. Wanneer we de verwachtingen van professionals, ouders en kinderen bij elkaar leggen komen we tot een gewenst kwaliteitsniveau van het aanbod. Het is een continu proces waarbij we de vier pedagogische basisdoelen in het achterhoofd houden. Door te blijven reflecteren op praktijkervaringen vanuit het pedagogisch handelen van de medewerkers blijft de pedagogische kwaliteit in ontwikkeling.

Er zijn verschillende pedagogische middelen die we inzetten om onze kwaliteit hoog te houden. Deze lichten we graag toe.

4.1 Interactievaardigheden

Om onze kwaliteit te kunnen waarborgen bezitten onze PP'ers verschillende belangrijke interactievaardigheden die zij inzetten in de dagelijkse praktijk. Parallel aan deze interactievaardigheden zijn er enkele algemene communicatievaardigheden die nodig zijn om communicatie met de kinderen goed te laten slagen:

- luisteren naar kinderen;
- praten met kinderen en hierin bewust zijn van de beleefwereld en het taal-, -begripsniveau van het kind;

- positief gedrag bevorderen;
- grenzen stellen;
- conflicten begeleiden.

4.1.1 Sensitieve responsiviteit (emotionele ondersteuning bieden)

Kinderen komen na school vol emoties de BSO binnen. Ze hebben allemaal hun eigen dag beleefd, wat bij ieder kind andere gevoelens met zich meebrengt. Het ene kind heeft behoefte aan aandacht, warmte en emotionele steun terwijl een ander kind juist even rustig wil gaan zitten om zijn drinken en fruit te nuttigen. Het is belangrijk dat we deze signalen oppikken en daarnaar handelen. We spelen hierin op het karakter, de stemming en de leeftijd van het kind en zien ieder kind als een uniek persoon. Wanneer we een signaal oppikken brengen we dit zoveel mogelijk vanuit de ik-persoon: “ik zie dat je er niet zo vrolijk uit ziet vandaag, klopt dat?”

“We laten kinderen regelmatig merken dat we ze zien en we hun gevoelens opmerken.”

We vinden het belangrijk om aan kinderen te laten merken dat we echt naar ze luisteren en we geïnteresseerd zijn in wat zij beleven en doen. In een gesprek met kinderen moedigen we hen aan om een verhaal te vertellen en dóór te praten door middel van onze non-verbale en verbale communicatie. We zorgen voor een veilige omgeving waarin gevoelens herkend, benoemd en geaccepteerd worden door PP'ers.

Ook wanneer een kind gedrag laat zien wat we niet graag zien gaat een PP'er het gesprek aan met dit kind en maakt gebruik van verschillende communicatietechnieken. Er wordt aangegeven welk gedrag we niet graag zien en waarom. Daarnaast proberen we, wanneer dit nodig is, uit te zoeken waar bepaald gedrag vandaan komt. We geloven altijd in de goede motieven van een kind.

Wanneer er twintig kinderen tegelijk uit school binnenkomen is het lastig om van elk kind te zien hoe het met hem gaat. Door de signalen op te pikken ontwikkelt een PP'er wel direct een beeld van de gevoelens van ieder kind. Tijdens de opvang probeert hij zijn aandacht te verdelen over alle kinderen uit de groep. Ook de kinderen die niet vanuit zichzelf komen worden bewust opgezocht om een praatje te maken. Zo voelen alle kinderen zich welkom, veilig, beschermd en gekend op de BSO.

4.1.2. Respect voor de autonomie

Respect voor autonomie betekent dat een kind steun krijgt bij activiteiten waarbij hij die nodig heeft en dat hij ongestoord bezig kan zijn wanneer dat mogelijk is. Binnen de BSO's van Kiem krijgen kinderen de ruimte en vrijheid om hun “eigen gang te gaan”.

Om uit te stralen dat we respect hebben voor de autonomie van kinderen zijn er een aantal dingen belangrijk in onze houding naar kinderen:

- op zichzelf mogen zijn;
- met andere kinderen spelen zonder toezicht/beperkte toezicht;
- stimuleren om te durven;
- niet te snel helpen of corrigeren;
- verantwoordelijkheid geven;
- als gelijkwaardige partners praten.

Ieder kind is anders, dus ieder kind zal de dingen op zijn eigen manier doen. Het is goed wanneer een kind eerst zelf oplossingen zoekt voor de problemen waar hij mee te maken krijgt. Zo leert hij

oplossingsgericht te denken en ontwikkelt hij zelfredzaamheid. Hier bieden we kinderen de ruimte voor door niet bovenop hun lip te zitten tijdens het spelen. De PP'ers zijn terughoudend in het corrigeren van ideeën van kinderen en stimuleren kinderen juist om nieuwe dingen uit te proberen en steeds meer te durven. We willen ze laten opgroeien tot zelfstandige individuen en zijn daarom voorzichtig met het bieden van hulp. Een PP'er schat zelf in wanneer een kind afstand, hulp of aanmoediging nodig heeft.

Ook door kinderen verantwoordelijkheden te geven ervaren zij autonomie. Bij de BSO krijgen kinderen “taakjes” waardoor ze ergens verantwoordelijk voor zijn. Dit kan zijn in het uitdelen van fruit tot het bedenken van een activiteit en deze aanbieden aan andere kinderen.

Respect voor autonomie betekent ook dat we een kind voor vol aanzien en rekening houden met zijn gevoelens, wensen, ideeën en meningen en daarover met het kind in gesprek gaan. We vinden het belangrijk om een kind voor te bereiden op de dingen die komen gaan en een kind een eigen inbreng in de gang van zaken te geven, zodat het niet volledig afhankelijk is van wat wij als volwassenen willen.

“Is het levensgevaarlijk? Heeft de omgeving er last van? Als het antwoord hierop 2 keer nee is, laat een kind het dan vooral doen” – Steven Pont

4.1.3. Leiding geven en structuur bieden

De sturende rol van een PP'er is tijdens de BSO en het uitvoeren van activiteiten onmisbaar. Het draagt bij aan het gevoel van veiligheid van de kinderen en bevordert het goede verloop van de dag. Ze geven structuur aan het vaste dagprogramma en zorgen ervoor dat de overgangen tussen activiteiten soepel verlopen. Ze houden het overzicht over de groep, leggen uit wat kinderen kunnen gaan doen, geven instructies en leggen spelregels uit zodat kinderen weten waar ze aan toe zijn.

De PP'ers geven leiding en structuur door het inzetten van de volgende vaardigheden:

- opvoedingsstijlen afwisselen;
- grenzen aangegeven;
- ik-boodschap;
- humor.

We onderscheiden 4 opvoedingsstijlen: autoritair, democratisch, toegevend en afzijdig. Binnen Kiem streven we ernaar om vooral te werken vanuit een democratische opvoedingsstijl waarbij we, bij het stellen van grenzen en verboden, uitleg geven en we kinderen ruimte geven om te reageren binnen de grenzen. We vinden het belangrijk dat kinderen weten waarom er bepaalde keuzes gemaakt worden en we betrekken hen hier ook bij.

We zien het stellen van regels en afspraken als noodzakelijk binnen de BSO zodat kinderen weten wat er van hen verwacht wordt en er een veilige sfeer gecreëerd wordt. Wanneer zij zelf onvoldoende kennis of controle hebben om hun gedrag naar eigen inzicht te bepalen is het van groot belang dat de PP'ers regels en afspraken maken en deze toelichten aan de kinderen. PP'ers zijn zichzelf bewust van hun functie als rolmodel voor de kinderen en nemen een consequente en respectvolle houding aan.

We geloven erin dat het benoemen van het gewenste gedrag beter werkt dan het ongewenste gedrag uitspreken. Dus liever “we lopen rustig door de gang” dan “niet rennen door de gang”.

Vooraf bij het benoemen van ongewenst gedrag maken PP'ers gebruik van een Ik-boodschap. "Ik zie dat je het speelgoed op de grond gooit en daardoor kan het stuk gaan. Ik vind het fijn als je het speelgoed even opruimt waar het hoort." Door de boodschap zo te brengen voelt een kind zich minder beschuldigd en zal dan minder snel in de weerstand schieten. Het kind krijgt een opmerking over zijn gedrag en niet over zichzelf. Daarbij leert een kind op deze manier wat het gevolg van het gedrag is en wat die bij een ander oproept.

Als laatste vinden we het erg belangrijk dat er veel gebruik wordt gemaakt van humor tijdens het leidinggeven aan een groep kinderen. Het doorbreekt de spanning en zorgt voor een lach op het gezicht van kinderen en PP'ers.

Naast al deze interactievaardigheden bieden we ook structuur en ordening door een vaste dagindeling, vaste plekken voor de verschillende activiteiten, vaste plaatsen voor materialen en een duidelijke opbouw van activiteiten.

4.1.4. Informatie en uitleg geven

Kinderen in de basisschoolleeftijd willen alles weten en begrijpen. We vinden het daarom ook belangrijk dat we regelmatig met de kinderen in gesprek gaan. We proberen zoveel mogelijk onderwerpen aan te grijpen om er met de kinderen van gedachten over te wisselen. Door het praten met kinderen zijn we ook bezig met de taal-, cognitieve en de sociale ontwikkeling.

Het is niet altijd de PP'er die de vragen beantwoordt maar we stimuleren juist ook de andere kinderen om antwoorden te geven op vragen of hier samen naar op zoek te gaan.

Bij de BSO is het geven van duidelijke uitleg een belangrijke vaardigheid. Dit vraagt didactische vaardigheden van de pedagogisch professional. Een stappenplan bij het uitleggen van een activiteit ziet er als volgt uit:

- Wat is de bedoeling?
- Waar gaat de activiteit plaatsvinden?
- Hoe wordt de groep ingedeeld?
- Evt. gevolgd door enkele spelregels
- Evt. een voorbeeld geven om het nog duidelijker te maken.
- Evt. een kind laten herhalen wat er nu gaat gebeuren

Om de motivatie voor een activiteit niet te verliezen en onrust te voorkomen zorgen PP'ers ervoor dat de materialen al zoveel als mogelijk klaar liggen en er direct gestart kan worden. Ook tijdens een activiteit nemen onze PP'ers een actieve rol aan. Ze kunnen op verschillende manieren betrokken zijn bij een activiteit. Een PP'er kan een actieve rol aannemen en meespelen met de kinderen of op afstand eventuele verstoringen oplossen en kinderen bij hun taak houden. Daarna wordt een activiteit duidelijk afgesloten door samen met de kinderen de materialen op te ruimen binnen de afgesproken eindtijd. Dit zorgt weer voor structuur en duidelijkheid.

4.1.5. Begeleiden van interacties tussen de kinderen

Dat kinderen samen in een groep zitten wil niet zeggen dat ze automatisch contact met elkaar zoeken. Daarom vinden wij het belangrijk om de interacties tussen kinderen te stimuleren en ze met elkaar in contact te brengen. Dit doen we door ze bewust met elkaar activiteiten te laten uitvoeren en kinderen bij elkaar te betrekken.

Vooraf bij de kinderen die dit lastig vinden, zich isoleren of uitgesloten worden door de andere kinderen besteden onze medewerkers hier veel aandacht aan. Zij helpen hen om positieve

contacten te leggen. Ook nieuwe kinderen geven we extra ondersteuning zodat zij hun plek vinden binnen de BSO. Hoe we dit wennen vorm geven staat beschreven in de locatie gebonden bijlage van de verschillende locaties.

“De BSO is een goede plek voor kinderen om te oefenen met sociale vaardigheden.”

Kinderen doen in interactie met andere kinderen positieve en negatieve ervaringen op. Het is niet alleen belangrijk dat de PP'er zelf positieve interacties met kinderen aangaat, maar ook dat ze de positieve interacties tussen kinderen onderling bevordert en kinderen hierover complimenteert.

Wanneer kinderen een negatieve interactie met elkaar hebben, bemiddelt de PP'er waar het nodig is. Een conflict tussen kinderen wordt in veel gevallen door henzelf opgelost waardoor ze weer verder kunnen spelen. Maar het kan ook zo zijn dat tijdens een conflict emoties hoog oplopen. Wanneer dit gebeurt is het belangrijk dat alle betrokkenen stoom af kunnen blazen en hun verhaal mogen vertellen over de situatie. Als PP'er checken we of we het goed begrepen hebben.

Het is situatieafhankelijk welke rol de PP'er inneemt tijdens het oplossen van het conflict. Het kan zijn dat een PP'er een compromis voorstelt. Een andere rol zou zijn dat zij ervoor zorgt dat de kinderen samen tot een oplossing komen waar ze beide tevreden mee zijn. Als laatste kan een PP'er het initiatief nemen en gerichte aanwijzingen geven voor een oplossing.

We streven ernaar om kinderen in een vaste groep op te vangen met een positief groepsklimaat omdat kinderen de kans krijgen om hechte relaties met elkaar op te bouwen

4.1.6. Ontwikkelingsstimulering

Bij ontwikkelingsstimulering gaat het om de dingen die je als pedagogisch professional doet om de ontwikkeling van kinderen te stimuleren. We zetten hiervoor onder andere verschillende activiteiten en materialen in. Voor de planning van de activiteiten maken we gebruik van de activiteiten database Doenkids. De activiteiten die we aanbieden zijn onderverdeeld in verschillende domeinen. Hierin komen alle ontwikkelingsgebieden aan bod:

Creatief

Natuur

Eten

Sport

Expressie

Techniek

Koken

Vrije tijd

Deze pictogrammen zullen op elke locatie terug te vinden zijn op het activiteitenprogramma. De activiteiten kunnen zowel binnen als buiten plaatsvinden. Daarnaast is er ruimte voor uitstapjes. Zie voor de afspraken protocol vervoer en uitstapjes. We proberen waar mogelijk samenwerkingen te zoeken met andere partijen om activiteiten nog interessanter en uitdagender te maken maar het kan ook een maatschappelijk doel dienen.

We zoeken binnen de BSO naar een balans tussen keuzevrijheid voor de kinderen en het stimuleren van kinderen om zichzelf te ontwikkelen. Per kind ligt deze balans verschillend. De pedagogisch professionals dagen de kinderen uit tot activiteiten die goed zijn voor hun ontwikkeling. Sommige kinderen kiezen uit zichzelf niet snel voor een activiteit. Het is de kracht van onze medewerkers om ook deze kinderen uit te dagen om hun grenzen te verleggen en toch deel te nemen.

4.2 Pedagogische kwaliteit en professionalisering

Op onze kindcentra werken enthousiaste, betrokken en goed opgeleide professionals. De pedagogisch professionals zijn gekwalificeerd volgens de CAO Kinderopvang en hebben een passende beroepsopleiding afgerond. Alle medewerkers hebben een geldige 'Verklaring Omtrent het Gedrag' (VOG) en zijn gekoppeld aan onze organisatie via het personenregister.

We kunnen onze pedagogische doelen enkel realiseren door professioneel handelen van onze medewerkers. Het werken aan pedagogische kwaliteit hangt samen met de professionele ontwikkeling van al onze medewerkers. De wensen en behoeftes worden bepaald vanuit de interacties die er zijn zoals beschreven in paragraaf 4.1.

We hebben een verantwoordelijkheid in het bieden van mogelijkheden aan medewerkers om zich te blijven ontwikkelen binnen hun vakgebied. Door middel van een lerende organisatie kunnen we hier handen en voeten aan geven.

In een lerende organisatie leren medewerkers, leidinggevendenden, ouders en kinderen van elkaar. Het scholingsbeleid en de scholingsplannen die jaarlijks opgesteld worden, maken het mogelijk om met plezier te blijven leren en te ontwikkelen met elkaar. Daarin onderscheiden we drie soorten scholing: verplichte deskundigheidsbevordering, verdieping en eigen ontwikkeling.

4.3 Begeleiden van stagiaires

Binnen Kiem bieden we stagiaires een leerwerkplek aan waarin zij de ruimte krijgen zich als professional te ontwikkelen. Door SBB zijn wij erkend als leerbedrijf. Iedere stagiaire wordt begeleid door een stagebegeleider van de werkvloer. Voordat de stageperiode start is er een welkomstgesprek waarbij het protocol “inwerken nieuwe PP’ers/stagiaires” wordt gevolgd. Dit zorgt ervoor dat alle belangrijke elementen van de opvang en de randvoorwaarden voor de stageperiode tijdens het gesprek aan bod komen. Hiernaast is er Kiembreed een stagecoördinator die overkoepelend alle stagiaires plaatst en bij problemen tijdens stage meedenkt over oplossingen. Door middel van wekelijkse voortgangsgesprekken tussen stagiaire en stagebegeleider wordt samen gewerkt aan het proces van de stagiaire. Hierbij zijn de beoordelingslijsten die begeleiders ontvangen via de scholen en het kwalificatiedossier van SBB een leidraad voor de ontwikkeling van de stagiaire. Taken die zij stap voor stap uit mogen gaan voeren worden hierin concreet beschreven. Zij verrichten basistaken die passend zijn bij een pedagogisch professional, conform de ontwikkelingsfase van de stagiaire. Door het boventallig meewerken op de groep hebben stagiaires zicht op alle processen en werkzaamheden en doen zij ervaring op in de beroepspraktijk, zonder hiervoor eindverantwoordelijk te zijn.

Sinds schooljaar 22-23 werken we binnen Kiem ook met BBL stagiaires. Zijn beginnen boventallig op de groep, maar worden gedurende het schooljaar steeds meer voltallig ingezet. Hiervoor gebruiken we een formeel stappenplan dat vooraf met de stagiaire wordt opgesteld en ondertekend wordt door de stagebegeleider, BBL student en begeleider vanuit de opleiding.

De stagecoördinator van Kiem onderhoudt contact met de opleidingsscholen. Vanuit de opleiding zijn er begeleiders gekoppeld aan de stagiaire. Regelmatig hebben de stagebegeleiders van Kiem Opvang gesprekken met de stagiaire en begeleider vanuit de opleiding. Al onze stagiaires zijn in het bezit van een geldig VOG en gekoppeld aan het personenregister voordat zij hun stage starten.

4.4 Observeren

Tijdens de dagelijkse praktijk kijken onze PP’ers oplettend rond, pikken signalen op van de kinderen om hen heen en houden zo overzicht over de groep. Zij merken op wat een kind op dat moment van hen nodig heeft. Wanneer een kind bijvoorbeeld verdrietig of boos is zoekt de PP’er toenadering en stemt af met het kind waar het op dat moment behoefte aan heeft om zo uiteindelijk weer te kunnen invoegen.

Ook wanneer kinderen veel plezier hebben in een vrij spel situatie observeert een PP’er dit en ontwikkelt hij nieuwe ideeën voor groepsactiviteiten die wellicht bij meer kinderen aanslaan.

Naast de dagelijkse overdracht waarin de PP’er samen met het kind en de ouders belevenissen van de dag bespreekt, worden ouders jaarlijks uitgenodigd voor een gesprek met de mentor over het algehele welbevinden van het kind op de BSO. Overige oudergesprekken, bijvoorbeeld n.a.v. de wenperiode worden beschreven in de locatie gebonden bijlage. Om ouders digitaal op de hoogte te houden van de gebeurtenissen op de BSO maakt ieder kindcentrum gebruik van een eigen digitaal communicatiesysteem.

4.5 Zorgstructuur

Door de integrale samenwerking binnen onze kindcentra bundelen we onze kwaliteiten om kinderen optimaal te laten ontwikkelen en begeleiden.

Wanneer er sprake is van zorg over de ontwikkeling van een kind kent iedere functie zijn eigen rol (wanneer de zorg besproken wordt met in- of externe collega's, vragen we vooraf toestemming van ouders). Deze lichten we hieronder toe:

1. Pedagogisch professional

De PP'er kijkt naar het welbevinden, ontwikkeling en gezondheid van de kinderen. Bijzonderheden worden besproken met naaste collega's en worden genoteerd in een overdrachtssysteem. Wanneer er zorgen over de ontwikkeling bestaan wordt er tijdens het teamoverleg ruimte gemaakt om dit te bespreken. De PP'er onderhoudt hierin contact met de ouders.

Op het moment dat een zorgvraag blijft, er problemen zijn in de omgang met ouders of sprake is van een medische indicatie wordt er door de PP'er contact opgenomen met de coördinator.

2. Locatiecoördinator

Wanneer er een zorgvraag wordt gemeld, wordt door de coördinator de situatie duidelijk in beeld gebracht. Samen met de PP'er worden de vervolgstappen besproken en wanneer het nodig is andere disciplines ingeschakeld.

De coördinator is aangesteld als aandachtfunctionaris Kindermishandeling/Huiselijk geweld. Bij vermoeden van mishandeling of verwaarlozing wordt in overleg met de coördinator het protocol Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling in werking gesteld.

3. Kwaliteitscoördinator

Vanuit onderwijs is de kwaliteitscoördinator degene die alle kinderen van het kindcentrum in beeld heeft. Op het moment dat er in de opvang zorg wordt geconstateerd legt de locatiecoördinator contact met de kwaliteitscoördinator. Wanneer er externe expertise nodig is legt de kwaliteitscoördinator deze contacten.

4. Pedagogisch Coach

De pedagogisch coach kan op ieder moment worden ingezet. Zij bewaakt de pedagogische kwaliteit van de opvang en kan begeleiding bieden bij specifieke zorgvragen. Daarnaast worden alle PP'ers gecoacht op hun pedagogisch handelen. Wanneer wenselijk kan de pedagogisch coach aansluiten bij oudergesprekken.

5. Directeur

De directeur is eindverantwoordelijk voor de zorg.

Zorgstructuur in schema:

PP'er (mentor)

Locatiecoördinator → Pedagogisch Coach

Kwaliteitscoördinator

Alle medewerkers volgen regelmatig scholing en worden op de hoogte gehouden van ontwikkelingen, bijvoorbeeld tijdens vergaderingen en studiedagen. Daarnaast bestaat er een rijk aanbod aan webinars en e-learning, waar onze PP'ers op geattendeerd worden door de locatiecoördinatoren en pedagogisch coach. Vanaf het schooljaar 2022-2023 werken we met de Kiem Academie: een online e-learning platform. We streven er bovendien naar de kwaliteiten van onze medewerkers zo efficiënt mogelijk in te zetten (denk aan speltherapie, EHBO en gebarentaal).

4.5.1 Protocol Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling (Veilig thuis)

Kiem maakt gebruik van de landelijk vastgestelde Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling. Alle medewerkers hebben een online cursus Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling gevolgd en weten hoe daarnaar te handelen.

Deze meldcode geeft stapsgewijs aan hoe te handelen wanneer er signalen zijn die kunnen duiden op huiselijk geweld of kindermishandeling. Tevens geeft de meldcode aan hoe te handelen bij vermoedens van kindermishandeling gepleegd door een beroepskracht en een route hoe te handelen wanneer er sprake is van seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling. Het protocol bevat een stappenplan, waarin alle stappen van de route verder worden toegelicht.

Op iedere locatie zijn de coördinatoren aangesteld als aandacht functionaris. Zij begeleiden het proces en besluiten wanneer er stappen moeten worden gezet.

4.6 Mentorschap

Het mentorschap houdt in dat elk kind gekoppeld is aan een vaste pedagogisch professional (mentor). Deze mentor volgt en ondersteunt de persoonlijke ontwikkeling van dit kind en is het vaste aanspreekpunt voor het kind en de ouders. In hoofdstuk 4.5 is beschreven hoe de ontwikkeling van de kinderen structureel wordt gevolgd en op vaste momenten wordt besproken met de leerkrachten en met de ouders. Door het invoeren van het mentorschap is er meer ruimte voor de pedagogisch professionals om het kind echt goed te leren kennen en een hechte (vertrouwens)band op te bouwen. Een pedagogisch professional kan alleen mentor zijn wanneer zij het kind structureel en regelmatig ziet. Dat betekent natuurlijk niet dat de overige pedagogisch professionals die op de groep werkzaam zijn, zich niet met dit kind bezighouden of aanspreekbaar zijn. We voeren gezamenlijk het pedagogisch beleid uit in de opvang, dat blijft

onveranderd. We communiceren de verdeling van de kinderen over de mentoren via Kidsadmin met ouders. De kinderen krijgen een persoonlijke brief met daarin omschreven wie hun mentor is en wat het mentorschap voor hen inhoudt. Eventuele wijzigingen worden direct aangepast in het systeem.

5. Randvoorwaarden

5.1 Stamgroep en personele bezetting

De kinderen worden verdeeld over basisgroepen en hebben elk een eigen ruimte om de dag te starten en af te sluiten. Gedurende de opvangtijd mogen de kinderen van de verschillende ruimtes binnen het KC gebruik maken. We gebruiken een planbord waarop de kinderen aangeven voor welke activiteit en ruimte ze kiezen.

Ouders zijn op de hoogte van de basisgroep waarin hun kind tijdens de opvang verblijft. Op de locaties wordt er door middel van foto's zichtbaar gemaakt wie er die dag op de groep werkzaam zijn.

We plannen onze PP in op basis van de Beroepskracht-KindRatio (BKR):

1. Het minimale aantal beroepskrachten in relatie tot het aantal aanwezige kinderen wordt bepaald op basis van de beroepskracht-kindratio; we maken daarvoor gebruik van de tool 'rekenhulp IKK' van de Maatschappelijke Kinderbranche.
2. Het kan voorkomen dat we gebruik maken van de zogenaamde half uur of drie-uursregeling, waarbij per dag maximaal een half uur (en op vakantiedagen maximaal drie uur) afgeweken mag worden van de BKR op rustige momenten, zoals tijdens haal en breng-tijden. Tijdens het toepassen van deze regeling is er altijd minimaal de helft van het vereiste aantal beroepskrachten aanwezig op de stamgroep. De aanwezige beroepskrachten zijn vertrouwde gezichten voor de kinderen, houden overzicht over de groep en stemmen hun handelen af op de leeftijd, groepsgrootte en behoefte van de aanwezige kinderen, zodat veiligheid, stabiliteit en pedagogische kwaliteit gewaarborgd blijft.

Kind ratio schema BSO

De wettelijk vastgestelde eis is:

In de categorie van 4 tot 7 jaar mag 1 beroepskracht tot en met 11 kinderen opvangen.

In de categorie van 7 tot 13 jaar mag 1 beroepskracht tot en met 14 kinderen opvangen.

In de categorie van 4 tot 13 jaar mag 1 beroepskracht tot en met 13 kinderen opvangen.

We maken gebruik van de 'BKR rekentool' om de bezetting te bepalen.

5.2 Sfeer en inrichting

Kinderen brengen een groot gedeelte van hun tijd door op de opvang en op school. We vinden het daarom erg belangrijk dat er een huiselijke sfeer is. Geborgenheid en warmte zorgen ervoor dat kinderen zich eerder veilig voelen en dat is goed voor hun ontwikkeling.

Bij Kiem Opvang zie je die huiselijkheid terug in alle ruimtes. We hebben gezellige, sfeervolle hoeken en we gebruiken warme materialen zoals een vloerkleed, banken en andere ontspannings-plekken, die passen bij de leeftijd van de kinderen.

Het inrichten van de BSO-ruimtes, zowel binnen als buiten, is gericht op het bereiken van de pedagogische doelen. De inrichting ondersteunt de kinderen in hun emotionele veiligheid, bijvoorbeeld door het inrichten van diverse hoekjes. De ontwikkeling van persoonlijke en sociale competenties wordt gestimuleerd doordat we beschikken over goed ingerichte ruimtes, waarin een prettige sfeer heerst en waar zorgvuldig gekozen spelmateriaal aanwezig is. Kinderen voelen zich er thuis, er is ruimte voor privacy en zelfstandigheid. Bij de inrichting houden we rekening met de behoeften van jongens en meisjes en met de behoeften van kinderen van verschillende leeftijden. Daarnaast zijn er verschillende soorten plekken voor verschillende soorten spel.

De kwaliteit van de opvang staat altijd voorop; ook als de basisgroep verlaten wordt (omdat er een andere ruimte wordt gebruikt of omdat er met meerdere groepen wordt samengewerkt).

Buiten de basisgroepen proberen we speelmogelijkheden te creëren die het mogelijk maken om op andere plekken speelervaringen op te doen, zowel binnen het kindcentrum als in de directe omgeving.

5.3 Pedagogische randvoorwaarden

Voor kinderen in de basisschoolleeftijd is elke situatie een leersituatie en de pedagogisch professionals stimuleren het leren en ontwikkelen van elk kind. Naast bovenstaande organisatorische randvoorwaarden kennen we ook een aantal pedagogische randvoorwaarden:

- We stemmen ons activiteitenaanbod af op de belevingswereld van de kinderen. De inbreng van de kinderen is hierbij van groot belang;
- We sluiten aan bij het spontane leren van kinderen door mee te spelen, te kijken, luisteren en kinderen te stimuleren samen plezier te maken en elkaar te imiteren;
- We grijpen kansen om kinderen tijdens spel een stapje verder in hun ontwikkeling te brengen;
- We communiceren met kinderen op een stimulerende manier waarbij we ze met belangstelling volgen, we vragen stellen en daarmee helpen plannen te realiseren;
- We hebben een respectvolle houding naar elk kind en handelen zonder oordeel naar het kind. Ieder kind wordt op zijn of haar manier uitgedaagd.

5.4 Open deuren beleid

Kiem heeft een 'open deuren beleid'.

Open deuren betekent letterlijk; de kinderen meer ruimte geven door de deuren van de groepen open te zetten. Kinderen krijgen hierdoor de mogelijkheid om bij andere groepen te gaan kijken; andere kinderen te ontmoeten, met andere volwassenen om te gaan en met ander speelgoed te spelen. Hierdoor kunnen ze hun belevingswereld groter maken en andere uitdagingen aangaan. De BKR op groepsniveau kan tijdens het open-deurenbeleid tijdelijk worden losgelaten. De BKR is in dit geval op locatieniveau kloppend en terug te voeren naar de geldende BKR op groepsniveau.

'Open deuren' geeft de mogelijkheid om veiligheid en uitdaging allebei een kans te geven.

Gezamenlijke afspraken tussen pedagogisch professionals van de verschillende groepen en tussen kinderen onderling zijn van groot belang. Ook zijn er duidelijke afspraken rondom het aanbod van activiteiten tijdens de ‘open deuren’.

Op sommige dagen, wanneer het wat betreft kind-aantallen wat rustiger is worden groepen samengevoegd. Wanneer kinderen op een andere basisgroep opgevangen worden, geven ouders hiervoor schriftelijk toestemming.

5.5 Samenwerken met ouders

Wij vinden een goed contact en samenwerking met de ouders belangrijke voorwaarden om goed met de kinderen te kunnen werken. Ouders zijn en blijven de eerstverantwoordelijke opvoeders van hun kind. De PP'ers zorgen ervoor dat ouders hun kind(eren) met een goed en gerust gevoel kunnen brengen naar onze kindcentra. Ouders kunnen op verschillende manieren betrokken zijn bij het kindcentrum. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het deelnemen aan werkgroepen, het bijwonen van ouderbijeenkomsten en het mee organiseren van festiviteiten of activiteiten.

Binnen Kiem werken we met een Kindcentrumraad en een Centrale Kindcentrumraad. Hierin geven we de integrale medezeggenschap vorm en nodigen we ouders uit om mee te denken en te adviseren op verschillende niveaus.

5.6 Midden in de samenleving

Opgroeien, naar school gaan en spelen met vriendjes. Gewoon in de wijk, dichtbij en vertrouwd. Het kindcentrum is een deel van de wijk en de buurt en hierdoor een ontmoetingsplek voor kinderen en ouders.

De kindcentra van Kiem doen regelmatig mee met activiteiten in de buurt. We zijn voortdurend op zoek naar de samenwerking met diverse sportverenigingen en maatschappelijke en culturele organisaties.